

NAUČNÁ STEZKA LITEŇ

Zámek

Oblast dnešního městyse Liteň byla osídlena odpradávna. Zámek Liteň byl založen původně jako tvrz. Významné proměny se zámek dočkal díky Zuzaně Vratislavovně z Mitrovic, která nechala postavit sallu terrenu a vybudovat zeď kolem parku. Za doby rytířů Brechlerů získal zámek dnešní podobu se čtvercovým nádvořím. Další modernizaci zámku inicioval Karel Ferdinand baron Puteani, který panství v roce 1850 prodal průmyslovému podnikateli z Poličky Josefmu Františku Daubkovi.

Za působení Daubků zažívá zámek a hospodářství největšího rozkvětu. Staví se pivovar se sladovnou, velký lihovar, do Litně je přivedena železniční dráha, rodina zvelebuje zámek a další budovy, zve významné umělce. Liteň se stává jedním ze „vzorných velkostatků celého království“. Zámek zdobily obrazy Hynaise, Úprky, Brožíka i Švabinského.

Rodu Daubků patřilo liteňské panství od roku 1850 do roku 1949 (s výjimkou válečných let), poté jim bylo vráceno v restituici po roce 1989.

Zámek je vystavěn do čtyřkřídlé parterové stavby s mansardovou střechou ozdobenou hodinovou věžičkou. Stavební úpravy zanechaly na budově stopy různých stavebních stylů od gotiky až po klasicismus. Fasáda je klasicistní, střecha barokní. Budova zámku je přibližně čtvercová s obestavěným atriem. Zámek má dvě podlaží: přízemí a reprezentativní 1. patro o celkové výměře 2 300 m² rozdělené na 26 pokojů. Zámek nemá rozsáhlá sklepení, pouze tři menší sklepy pod gotickými částmi a vstupním průčelím. V interiéru jsou zachovány cenné stropní fresky od malíře Quida Mánesa a téměř všechny kazetové podlahy v patře.

V období 1945–1989 sloužil zámek pro potřeby místního odborného učiliště. V těchto letech byly provedeny necitlivé úpravy uvnitř budovy. Roku 1958 byl areál zámku vyhlášen národní kulturní památkou.

Součástí areálu je i Čechovna. Své jméno dostal zdobný správcovský dům z první poloviny 18. století podle spisovatele Svatopluka Čecha, který zde vyrůstal – jeho otec byl správcem panství. V budově žila Jarmila Novotná se svým manželem Jiřím Daubkem a dětmi. Na objekt Čechovny navazuje budova sýpkы. Pod sýpkou se nachází tzv. tereziánské sklepy o rozloze cca 500 m² a výšce 5 metrů. Tyto sklepy navazují na objekt pivovaru a pivovarské sklepy.

Salla terrena, objekt ze 2. čtvrtiny 18. století, sloužil ke kulturním akcím (koncerty, kulturní představení).

Grotta je umělá jeskyně historicky používaná na posezení v parku a pořádání koncertů. Stojí ve stínu vzrostlých jehličnatých stromů.

Objekt oranžérie z 19. století je kulturní památkou. Původním využitím to byl skleník. V době působení odborného učiliště byla oranžérie využívána jako pracovní prostor pro zedníky.

J. Novotná na zámku

Zámek se "špacírzonou"

Dnešní podoba zámku

Zastavení naučné stezky

1. Bývalá synagoga, dnešní Hasičský dům
2. Svatopluk Čech, lípa S. Čecha
3. Muzeum - fara, Otomar Novák, profesor Ivo Chlupáč
4. Kostel, pomník padlým v 1. světové válce
5. ZŠ F. J. Řezáče, Liliovník tulipánokvětý
6. Zámek Liteň
7. Učiliště Liteň
8. Zámek Vlence
9. Vodárna - technická památka
10. Pískovna - historie těžby
11. Běleč, pomník padlým, mlýny
12. Nádraží Běleč

Atelier Svatopluk, o. p. s.

KARLŠTEJNSKO
NEJSTARŠÍ TURISTICKÝ REGION

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

